

I. A. Hansen: Jeg tror at kunne fastslaa som et rigtigt Indtryk af disse Dages Forhandlinger, at de stærke Ord, hvormed man fra de radikale og socialdemokratiske Partiers Side hidtil har omtalt en Ordning af Landets Forsvar, fænger ikke mere. Ærede Talere fra den Side har nok selv et Indtryk deraf. De forkynder vel de samme Teorier, de samme Principper som altid, men de gør det paa en anden Maade, de er blevet mere afdæmpede, de har selv et Indtryk af, at deres Ord er tøjrede, de flyver ikke saa højt, de er lænkede ved deres Handlinger, man fejler ikke længer Spørgsmaalet om et Forsvar for Landet af med nogle haanske Ord. Der var en Gang — den Gang kan alle Mennesker her i Landet huske —, da det faldt i de Herrers egen Lod hver Dag omtrent at komme til dette høje Ting, til Landets Rigsdag, og bede om Bevillinger til Landets Forsvar. Der er anvendt mange Ord under denne Forhandling for at forklare, hvorfor de gjorde det. Jeg vil sige, at vi fra vor Side skulde have taget alle disse Forklaringer, om ikke for gode Varer, saa dog i hvert Fald for det, de er, baade de gode Forklaringer og de mindre gode, ja, selv de rent humoristiske Forklaringer, vi skulde have taget det alt sammen for det, det er, hvis de Herrers selv dog i nogen Grad havde taget Konsekvensen af deres Handlinger. Men naar den radikal-socialdemokratiske Opposition drager den Konsekvens af sine Fejl i 1909, at den vilde gøre alle disse Fejl om igen, saa kommer vi fra vor Side i nogen Grad til at gaa ind paa deres Forklaringer.

Jeg hørte nylig, at det ærede Medlem Hr. Sundbo ikke synes om, at man taler om, hvad det ærede Medlem Hr. P. Munch gjorde. Jeg kan ikke ganske forskaane det ærede Medlem for at høre noget derom. Naar en Politiker har haft Ansvaret i en Tid, hvor der var Brug for det danske Militær, kommer han ikke udenom, at man taler om den Brug, han har gjort af Militæret, naar han bagefter som Oppositionsmedlem udtaler sig og stiller Forslag, som gaar stik imod de Handlinger, han da foretog.

Jeg kan i mine Bemærkninger i det væsentlige henholde mig til de ærede Medlemmer Hr. L. Rasmussen og Hr. P. Munch, der hver især i deres Ordførertaler har udtalt sig saa udførligt om alle de Problemer, der kan falde ind under denne Sag. En Del af det, der er sagt fra de Herrers Side, har den højtærede For-

svarsminister allerede svaret paa, og jeg skal bestræbe mig for at undgaa Gentagelser — jeg har ingen Ærgerrighed i Retning af at gøre Rigsdagstidenden mere omfangsrig, end den er i Forvejen. Et Par korte Bemærkninger har jeg dog at gøre til enkelte ærede Medlemmer, der har talt under denne Forhandling.

Det ærede Medlem Hr. Boa var inde paa at skitsere et helt nyt Forsvarsprogram. Det ærede Medlem vilde, saa vidt jeg forstod det, have Soldateruddannelsen forvandlet til en Slags Højskoleuddannelse, men allerførst vilde han, at Regeringen skulde standse Forhandlingen om denne Sag og henvise den til en ny Kommission. Jeg maa sige til det ærede Medlem, at jeg tror ikke, en ny Kommission vilde være frugtbringende. Mine Erfaringer fra den Kommission, der nylig har afsluttet sit Arbejde, har været af en saadan Art, at jeg maa sige: Vor Herre bevare os for mere Kommission om denne Sag! Kommissioner kan være gode til meget, og vi har set udmærkede Resultater af de Sparekommissioner, der f. Eks. har været nedsat, men at lægge et Spørgsmaal, der i den Grad som Militærspørgsmaalet er politisk, i en stor parlamentarisk Kommissions Hænder, det har Erfaringen vist, det nytter intet. De Politikere, der gaar ind i en saadan Kommission, kommer ud af den med nøjagtig de samme Standpunkter, som de gik ind med. Nu vil det ærede Medlem maaske sige, at Fejlen har været den, at der har været Politikere i denne Kommission, der skulde have været sagkyndige i Stedet. Ja, hvis man havde sat militære sagkyndige, militære Embedsmænd ind i denne Kommission, hvad tror man det vil have nyttet? De vilde være kommet ud akkurat ligesom Politikerne, vilde være kommet ud med de samme Synspunkter og de samme Krav, som de gik ind i Kommissionen med. Nej, en ny Kommission er ikke Vejen til en Løsning af denne Sag; nu maa den løses paa det Grundlag, der er tilvejebragt af den sidste Kommission.

Og med Hensyn til at gøre Soldateruddannelsen til en folkelig Uddannelse efter Højskolemønster, maa jeg sige, at jeg tror ikke paa den Tanke. Det kan forhaabentlig lade sig gøre at bringe en god Del af Aanden fra Højskolen ind i Hæren — det Arbejde, der er udrettet af Foreningen „Dannevirke“, har vist, at det kan lade sig gøre at bringe noget af det gode fra Højskolen ind i Hæren —, men at gøre selve Hæren til en Slags